

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Didáctica da dramatización e do teatro infantil		Código	652G01042
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Couto Cantero, Pilar	Correo electrónico	pilar.couto@udc.es	
Profesorado	Couto Cantero, Pilar	Correo electrónico	pilar.couto@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O curso ten como obxectivo actuar no campo teórico, aclarando a comprensión de conceptos básicos sobre teatro, dramatización, teatralidade e no campo práctico, proporcionando aos estudantes a capacidade de propoñer accións educativas no período de 0 a 6 anos. a produción de actividades con carácter didáctico para aplicar a grupos de nenos en educación infantil dentro dun plan xeral de educación.			

Competencias do título

Código	Competencias do título
A40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados.
A42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
A43	Favorecer as capacidades da fala e da escritura.
A44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
A45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
A46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
A47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
A48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
A49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
A50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
A51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
A52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B12	Capacidade de organización e planificación.
B15	Capacidade para asumir a necesidade dun desenvolvemento profesional continuo, a través da reflexión sobre a propia práctica.
B16	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos noutras áreas e en contextos diferentes.
B17	Capacidade para presentar, defender e debater ideas utilizando argumentos sólidos.
B19	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B20	Coñecemento de outras culturas e de outras costumes.
B21	Coñecemento e comunicación en linguas estranxeiras.
B25	Utilización das TIC no ámbito de estudo e do contexto profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Debater sobre cuestións relacionadas con psicoloxía do personaxe, dinámica de grupos e formulación e resolución de conflitos.	A40	B7	C1
	A42	B10	C2
	A43	B11	
	A44	B16	
	A45	B17	
	A47	B19	
	A48	B21	
		B25	
Entender críticamente os textos de base para o proceso de dramatización.	A43	B11	C2
	A44	B21	
	A46		
	A47		
	A48		
	A49		
	A50		
	A51		
Planificar e desenvolver un espectáculo dramático adecuado ao nivel educativo correspondente.	A40	B7	C1
	A44	B12	C2
	A46	B15	C3
	A49	B16	C8
	A52	B17	
		B19	
		B20	
		B21	
		B25	

Contidos	
Temas	Subtemas
Elementos do feito teatral.	Corpo, movemento, texto e espazo.
Elementos da dramatización.	Conflito, grupo e norma.
Temáticas e propostas pedagóxicas.	Conflitos persoais, conflitos familiares, conflitos de grupo. Formas de intervención.
Eixos didácticos: análise de microtextos.	Fábula, conto e elementos de dramatización.
Transfondo psicolóxico. Modelos teóricos.	Hipóteses psicopedagóxicas e proxeccións educativas.
Elementos prácticos da dramatización na etapa infantil.	Obxectos, contextos, espazos e simbolización.
Elaboración dun proxecto de dramatización.	Aplicación práctica de contidos teóricos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A40 A46 A47 A50 A51 B10 B11	8	24	32
Discusión dirixida	A43 A48 B15 B17 B19 B20 C3	8	16	24

Aprendizaxe colaborativa	A44 B7 B16 B25 C8	7	21	28
Obradoiro	A42 A45 A49 A52 B12 B21 C1 C2	8	16	24
Atención personalizada		4.5	0	4.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	A partir da análise das lecturas, da súa proxección crítica na tarefa didáctica e da reflexión sobre os resultados obtidos, procederemos á planificación de actividades concretas para que o alumnado adquira unha conciencia crítica da realidade socioeducativa que lles permita implementar. as canles e os criterios básicos de acción cultural nunha sociedade moderna e democrática.
Discusión dirixida	Reflexión práctica sobre os elementos mencionados anteriormente, sexan cales sexan.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Obradoiro	Práctica teatral tanto na análise de situacións cotiás como na súa mimesis correspondente orientada á intervención psicoeducativa.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida Obradoiro	Traballo de seminario semanal, individual e por grupos. Planificación tutorial.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A43 A48 B15 B17 B19 B20 C3	Reflexión práctica sobre os elementos mencionados anteriormente, sexan cales sexan.	40
Obradoiro	A42 A45 A49 A52 B12 B21 C1 C2	Práctica teatral tanto na análise de situacións cotiás como na súa mimesis correspondente orientada á intervención psicoeducativa.	60

Observacións avaliación
O obradoiro implica todo o proceso desde a planificación inicial dos traballos de cada grupo ata o momento da representación final da obra. Nese sentido integra xa a actividade de 'lectura', que é inicial, desde a primeira semana do curso e que debe servir para a planificación e debate gradual sobre a forma e o contido do proceso xeral. A 'discusión dirixida' plásmase no dobre traballo escrito, colectivo e individual, que cada grupo e cada alumno deben presentar unha vez feita a representación, de modo que se está cualificando tanto a capacidade de traballo en grupo como as propostas individuais sobre ese traballo e a súa crítica e alternativas. Así pois, no concepto 'taller' intégrase todo o proceso constante, ao longo de catro meses e que se basea na creación, con todo o que isto leva. En canto á 'discusión dirixida', para a que se deben utilizar as consultas en tutorías, tanto individuais como en grupo, o que se cualifica é a plasmación escrita do proceso global, nos seus dous niveis.   Para calquera outro tipo de avaliación consultar ao docente.

Fontes de información

Bibliografía básica	Alonso de Santos, José Luis (1999). Escritura dramática. Madrid: Castalia. Boal, Augusto (2009). Teatro del oprimido. Barcelona: Alba. Bowell, P. & B. S. Heap (2017). Putting Process Drama into Action. The Dynamics of Practice. Routledge. Cañas, Jesús (2008). Didáctica de la expresión dramática. Una aproximación a la didáctica teatral en el aula. Barcelona: Octaedro. Casanova Fuentes, Andrea y Couto-Cantero, Pilar (2018). English Language in the Classroom: A Text Dramatization Experience in Galicia. DIGILEC. Revista Internacional de Lenguas y Culturas 5, pp. 52-69. DOI: https://doi.org/10.17979/digilec.2018.5.0.4988 http://revistas.udc.es/index.php/DIGILEC/issue/view/216 Castronuovo, J. (2008). Lecciones de pantomima. Madrid: Fundamentos. Couto-Cantero, Pilar (2014). Un modelo teórico-práctico: la transpodidáctica textual. Usos y aplicaciones para la enseñanza y aprendizaje de lenguas. Didáctica. Lengua y Literatura, 26. 105-129. ISSN: 1130-0531. http://dx.doi.org/10.5209/rev_DIDA.2014.v26.46836 Couto-Cantero, Pilar & Fernández Maceiras, Tanya (2011). Stakeholders Values, Attitudes and Purposes towards the Teaching and Learning of a Foreign Language through Drama in Béatrice Boufof-Bastick Ed. The International Handbook of Cultures of Teacher Education: Comparative international issues in Curriculum and Pedagogy. 195-210. Strasbourg. France: ANALYTRICS. ISBN: 979-10-90365-01-8 (hbk.). Couto-Cantero, Pilar & Fernández Maceiras, Tanya (2011). Implementing and Supporting Drama in the EFL Early Childhood Classroom through Storybooks ? A Classroom Action-Research in a Bilingual School in Spain in Tchibozo, G., Ed. (2011), Proceedings of the 3rd Paris International Conference on Education, Economy and Society, Analytrics: Strasbourg (France). 155-162. ISBN 978-2-9533842-9-1. Diponible en http://analytrics.org/Documents/Actes%20-%20Proceedings%202011.pdf 30 de junio de 2011. Couto-Cantero, Pilar (2011). La promoción del multiculturalismo a través del cuento infantil en López Martínez, D. (Ed.). Actas del XII Congreso Internacional de Literatura Española Contemporánea. El papel de la literatura, el cine y la prensa (TV/ Internet/MAV) en la configuración y promoción de criterios, valores y actitudes sociales. Andavira: Santiago de Compostela. 107-119. ISBN: 978-84-8408-665-9. Couto-Cantero, Pilar & Fernández Maceiras, Tanya (2011). Stakeholders Values, Attitudes and Purposes towards the Teaching and Learning of a Foreign Language through Drama in Béatrice Boufof-Bastick Ed. The International Handbook of Cultures of Teacher Education: Comparative international issues in Curriculum and Pedagogy. 195-210. Strasbourg. France: ANALYTRICS. ISBN: 979-10-90365-01-8 (hbk.). Furman, Lou (2000), ?In Support of Drama in Early Childhood Education, Again?. Early Childhood Education Journal, Vol. 27, No. 3, 2000. García del Toro, Antonio (2011). Teatralidad, cómo y por qué enseñar textos dramáticos . Barcelona: Graó. Lázaro Cantarín, Julio (1998). Taller de teatro. Madrid: CCS. Kagan, S.L. (1990), ?Children's Play ? The journey from theory to practice?. In E. Klugman & S. Smilansky (Eds.). Children's Play and Learning: Perspectives and policy implications (pp. 173?187). New York: Teachers College Press. Kerman, Gertrude L. (1961), Plays and Creative Ways with Children, New York: Harvey House. Renel, G. (2000). El lenguaje corporal. Madrid: Edaf. Rodríguez López-Vázquez, A. (1993), "La didáctica del hecho teatral", Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado, 18, pp. 169-174. - - - - (1997), "Elementos didácticos del teatro", en Cantero, F. et al. (Eds.), ob.cit., pp. 401-404. - - - - (1998), "Actitudes, valores y normas de la literatura infantil y juvenil. De R. L. Stevenson a Crompton", en Cabo, R. (Dir.), ob.cit.; pp. 1-20. Sánchez Montes, M.J. (2004). El cuerpo como signo. Madrid: Biblioteca Nueva. Smilansky, S. (1968), The effects of sociodramatic play on disadvantaged preschool children, New York: Wiley. Svoboda, J. (1993). The secret of theatrical space. Nueva York: Applause, Theater Books. Tejerina, I. (1994), Dramatización y teatro infantil. Dimensiones psicopedagógicas y expresivas, Madrid: Siglo XXI. - - - - (2000), "La literatura dramática infantil. Luces y sombras", ADE Teatro. Revista de la Asociación de Directores de Escena de España, 80; pp. 102-107.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura infantil e a súa didáctica/652G01024

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación psicomotriz e habilidades motrices/652G01039

Materias que continúan o temario	
Didáctica da expresión corporal/652G01020	
Observacións	
Como consideración xeral, teranse especialmente en conta as deficiencias ortográficas na puntuación e acentuación (se é o caso), así como a escritura inconexa ou inadecuada, unha mala presentación, etc., tanto nos exames como nos traballos. Todo isto suporá a redución de puntos na nota obtida. No caso de detectar plaxio nas probas de avaliación, anota axustarase ao disposto no artigo 14.4. das Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos universitarios de grao emáster *. Nesta materia, se os profesores detectan plaxio nalgunha das probas, significará un 0 na nota final. En caso de reiteración, trasladarase á Comisión Académica para que tome as medidas oportunas. * "Na realización de obras, o plaxio e o uso de material non orixinal, incluído o obtido a través de internet sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, do permiso do seu autor, pódense considerar causa da cualificación de suspenso na actividade. Todo isto sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que podería haber lugar despois do correspondente procedemento ". Recoméndase enviar os traballos telematicamente e, de non ser posible, non utilizar plásticos, elixir a impresión a dobre cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores. Débese facer un uso sustentable dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.	

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías